

# HOMOGENA SIMBIOZA UČENIKA, NASTAVNIKA I RODITELJA KLJUČ JE GLAZBENOG USPJEHA

Sustavno upoznavanje čelističkog, a samim tim i gudačkog repertoara, izuzetno me obogatilo te mi zasigurno omogućilo proširenje glazbenih vidika koje bih, da sam se bavila samo jednim instrumentom, možda malo teže ostvarila.



IVANA CVETKOVSKI

Razgovarala: Marija Plentaj

Ivanu sam prvi put upoznala kasnih 90-tih u glazbenoj školi Zlatka Balokovića, u Zagrebu. Ona je bila dvije generacije ispred mene, a obje smo bile u klasi istog profesora - Marjana Krajne. Kasnije sam u isto vrijeme s njom bila vrlo kratko i na Universität für Musik und darstellende Kunst u Grazu, u Austriji, također kod istih profesora - Jamesa Crabba i Geiera Draugsvolla, gdje je ona magistrirala i doktorirala, a nakon toga se zaposlila u GŠ Zlatka Balokovića u Zagrebu gdje radi i danas. Od ove školske godine, Agencija za odgoj i obrazovanje ju je imenovala novom voditeljicom županijskog stručnog vijeća harmonike za 18 županija Republike Hrvatske i grad Zagreb. Uz impresivnu profesionalnu karijeru ima i prekrasna tri sina. Više o njenim počecima i trenutnom radu, pročitajte u nastavku ovog intervjua.

Sjećaš li se svoje audicije za glazbenu školu i kako je došlo do spoja te dvije ljubavi - violončela i harmonike?

Svoje audicije za glazbenu školu se ne sjećam, ali se sjećam mog prvog susreta s harmonikom i moje odluke da je baš harmonika instrument koji ja želim naučiti svirati. Moja sjećanja iz djetinjstva vezana su uz raznorazne proslave na koja sam često išla s mojim roditeljima, Gordanom i Stjepanom Črnjak. To su uobičajene vrste druženja za grad Samobor, prelijepi gradić pored Zagreba u kojem sam odrasla. Na jednoj takvoj proslavi, kod naših dragih rođaka Domina, goste je svirajući harmoniku zabavljala teta Anica. Ja sam kao dijete voljela svugdje „švrljati“ i, baš kao i sada, uvežbavati razne nove vještine, pa bih se, između druženja s djecom, zabavljala i s tetom Anicom dok je ona pripremala jelo i kolače za goste u kuhinji. Najviše sam bila sretna kada je teta Anica nakon jela uzela harmoniku i počela svirati, zabavljajući pjesmom i glazbom okupljeno veselo društvo. Mene je taj instrument toliko oduševljavao da bih ja redovito zauzela mjesto nasuprot nje i gledala tetu Anicu cijelo vrijeme dok je ona svirala. Već tada je moj životni poziv bio duboko usađen u sve pore moje ličnosti.

Odabir instrumenta prilikom upisa u glazbenu školu samim tim za mene

uopće nije bio upitan. Dok su moje školske prijateljice radije birale klavir, flautu ili gitaru, za mene je postojala samo jedna opcija – harmonika. Na prijamnom ispitu upoznala sam svoju prvu nastavnicu harmonike, profesoricu Marinu Flanjak, koju sam od prvog trenutka naprosto obožavala. Njezina silna energija, ljubav prema harmonici i glazbi općenito osjećala se u svakom trenutku naših zajedničkih redovitih druženja. Ona je odmah prepoznala moju silnu strast i energiju koju sam ulagala u svoju novootkrivenu ljubav, prepoznala moj glazbeni talent te me ubrzo počela poticati na odlaske na glazbena natjecanja koja su za talentirane učenike uobičajena na razvojnom putu mladog glazbenika.

Upoznavajući i ostale instrumente te osluškujući njihove različite boje tona, od svih instrumenata najviše me se dojmilo violončelo. Uskoro sam poželjela svirati i taj instrument. U današnje doba rijetkost je da učenici u glazbenoj školi istovremeno sviraju dva instrumenta, a u vrijeme mog školovanja istovremeno učenje dva instrumenta zaista je bila izuzetno neuobičajeno. Svoju želju za učenjem violončela prenijela sam svojoj nastavnici Marini, a moja Marina, kao svaki pravi pedagog, osluškujući želje učenika, odmah je krenula u akciju. Pomogla je toj našoj zajedničkoj akciji i činjenica da sam baš te godine osvojila 1. nagradu na Susretu harmonikaša u Puli. To, i danas,

vrlo cijenjeno međunarodno natjecanje bilo je tada jedno od najjeminentnijih natjecanja na prostorima bivše SFRJ. Nakon tog mog prvog velikog uspjeha bio mi je omogućen upis dodatnog predmeta u glazbenoj školi. Nudili su mi razne instrumente kao što su klavir, flauta i violina, ali ja sam inzistirala na violončelu kojeg tada uopće nije bilo u našoj samoborskoj glazbenoj školi. Još i danas zahvalna sam mojoj Marini, kao i tadašnjem ravnatelju što su imali sluha te na temelju moje vrlo jasno izrečene dječje želje odlučili zatražiti odobrenje da se i violončelo stavi na listu instrumenata koji se mogu učiti u našoj glazbenoj školi. Od sljedeće školske godine uveden je novi nastavni predmet – violončelo, a ja sam postala jedna od prvih učenica koji su taj instrument upisali u našoj samoborskoj glazbenoj školi.

Puno puta bilo mi je vrlo teško uskladiti ta dva izuzetno različita instrumenta. Upravo me različitost tih toliko suprotnih instrumenata, i to ne samo u tehničkom smislu, već i u potpuno drugačijem načinu dobivanja tona i karakteristika zvuka, dodatno oplemenila kao glazbenika. Sustavno upoznavanje čelističkog, a samim tim i gudačkog repertoara čija je tradicija kudikamo duža i bogatija od repertoara klasične harmonike, izuzetno me obogatilo te mi zasigurno omogućilo proširenje glazbenih vidika koje bih, da sam se bavila samo jednim instrumentom, možda malo teže ostvarila.

● ● ● ● ●

Kao dijete sam bila najsretnija kada je na proslavama teta Anica nakon jela uzela harmoniku i počela svirati, zabavljajući pjesmom i glazbom okupljeno veselo društvo.

Pokušaj usporediti svoje glazbeno obrazovanje u Samoboru, Zagrebu i Grazu. Vjerujem da iz prve ruke možeš napraviti dobru paralelu između oba sistema školovanja, ali i pogleda društva na naš instrument.

Uz početak mog glazbenog školovanja koji je započeo u mom rodnom Samoboru vežu me zaista najljepša sjećanja. Satovi profesorice Marine Flanjak koji su bili ispunjeni raznoraznim maštovitim pričama koje sva djeca u toj dobi vole, definitivno su bili konačna prekretnica u mom životu jer već tada sam čvrsto odlučila da će harmonika biti moj životni poziv. U to vrijeme je bio jako aktivan harmonikaški orkestar čiji sam i ja bila član. Taj orkestar djelovao



je pod dirigentskom palicom profesorice Flanjak. Tamo smo se, osim s klasičnim harmonikaškim repertoarom i obradama velikih djela za simfonijski orkestar, upoznavali i s hrvatskom suvremenom originalnom literaturom za harmonikaški orkestar. Profesorica Flanjak njegovala je pristup suvremenoj literaturi na način da je poticala mlade skladatelje da pišu nove skladbe, pa su neke od njih napisane upravo za naš orkestar. Za taj je orkestar svoje prve skladateljske uratke ostvario i jedan od naših najcjenjenijih skladatelja suvremene hrvatske glazbene scene – red. prof. art. Vjekoslav Nježić, danas redoviti profesor na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. To vrijeme provedeno u Samoboru za mene je bilo jedan od najljepših perioda mog školovanja.

Svoje daljnje školovanje nastavila sam kod profesora Marjana Krajne koji se baš u to doba, kada sam ja kretala u srednju glazbenu školu, vratio sa studija u Moskvi. Njegov izuzetno visokoprofesionalni pristup mom daljnjem tehničkom i glazbenom napretku i pristup klasičnoj harmonici kao jednom, relativno mladom i široj publici do tada nepoznatom instrumentu, kao i moja velika strast i predanost svakodnevnom radu na usavršavanju, rezultiralo je i nekim sjajnim rezultatima na glazbenim natjecanjima mladih harmonikaša. Uz veliku pomoć i bezuvjetnu podršku mojih roditelja koji su me oduvijek bezrezervno i u najvećoj mjeri podržavali, već tijekom

srednje glazbene škole održala sam nekoliko samostalnih koncerata pod nazivom „Glazba je ljubav“. Na svemu tome od srca sam im jako zahvalna. Takvim odgojnim principima usadili su mi temeljne ljudske vrijednosti koje ja danas nastojim prenijeti ne samo svojoj djeci već i mojim učenicima. Koncerti pod nazivom „Glazba je ljubav“, osim što su bili izuzetno dobro posjećeni, zaista su bili prilika da se glazbena publika, kao i šira javnost, upozna s klasičnom harmonikom i širokim spektrom zvukova koje taj instrument može proizvesti. Osobitost tih koncerata je bila i ta da je na njima uvijek nastupao i moj tadašnji profesor Marjan Krajna, ponekad kao solist, a ponekad u duu sa suprugom Svetlanom Krajnom. Zato Marjana i mene i danas veže jedno duboko i iskreno prijateljstvo, kao i izuzetno uspješna poslovna suradnja.

Odlazak u Graz za mene je bila vjerojatno najbolja odluka koju sam tada mogla donijeti. Imala sam još nekoliko opcija koje sam u to vrijeme razmatrala, baš kao i svaki mladi čovjek u tom periodu školovanja. Moji profesori u Grazu bili su eminentni redoviti profesori i, na svjetskoj sceni, jedni od najcjenjenijih interpretata i pedagoga klasične harmonike – profesori James Crabb i Geir Draugsvoll.

Zanimljivost strukture studija klasične harmonike u doba mog studiranja bila je specifična po tome da su se ta dva sjajna peda-

Sada, kada  
moje školovanje  
promatram  
s određenim  
vremenskim  
odmakom, moram  
primijetiti da  
veliku ulogu u  
nastavi igra sam  
nastavnik, njegov  
entuzijazam i,  
što je najvažnije,  
njegova ljubav  
prema glazbi  
i poučavanju  
učenika, a ne  
škola, veći grad  
ili druga država.

goga izmjenjivala i to na način da je nas, mlade glazbenike željne znanja, u zimskom semestru podučavao profesor James Crabb, a u ljetnom semestru profesor Geir Draugsvoll. Njih dvojica, osim što su u to doba podučavali izuzetno brojnu katedru klasične harmonike u



Grazu, bili su i redoviti profesori na Royal Danish Academy of Music u Kopenhagenu. Bilo je izuzetno zanimljivo raditi istovremeno s dva tako sjajna pedagoga. Koliko god je njihov način i pristup klasičnoj harmonici bio sličan s obzirom da su obojica bivši učenici velikog pedagoga Mogensa Ellegaarda, u mnogočemu je bio i u potpunosti različit. Upravo je ta različitost bila ono nešto zbog čega smo, kao strastveni mladi studenti harmonike, najviše profitirali.

Sada kada sveukupno moje školovanje, koje je započeto u malom gradiću Samoboru, a završilo u inozemstvu, promatram s određenim vremenskim odmakom i istovremeno s pedagoškim iskustvom kojeg već imam podosta, moram primijetiti da su neke metode rada i načini poučavanja prilično slični. Niti Samobor ne kaska za Zagrebom, niti Zagreb za Grazom ili nekim drugim eminentnim svjetskim središtem jer veliku ulogu igra nastavnik, njegov entuzijazam i, što je najvažnije, njegova ljubav prema glazbi i poučavanju učenika.

**Koja su ti najljepša sjećanja sa studija u Austriji?**

Uz studij u Austriji vežu me zaista divna sjećanja. Svakom mladom čovjeku preporučila bih, ako je to naravno ikako moguće, da, ako ne sve, onda barem dio svojih studentskih dana provede negdje na studiju u inozemstvu, ili barem u drugom gradu. Ne samo što

odlaskom na studij u inozemstvo upoznajemo drugačije sisteme školovanja i pristupe studiranju koji se u mnogočemu razlikuju od naših, jako dobro svladamo druge jezike koji su u današnje doba apsolutno neophodni za kontinuirano praćenje novih tehnologija i dostignuća koja se toliko ubrzano događaju na svim poljima gospodarstva, znanosti i umjetnosti. Rad s mojim profesorima Jamesom Crabbom i Geirom Draugsvollom su za mene, kao mladu umjetnicu željnu znanja, bili izuzetno inspirativni te sam se neizmerno radovala svakom nadolazećem satu. Njih dvojica su s izuzetnim entuzijazmom željeli nama, mladim studentima, prenijeti svoja znanja i vještine koje su zaista izuzetno velike, a njihova neiscrpna energija se prenosila na nas i „punila“ nas dobrim i plemenitim emocijama. Sve te plemenite vrijednosti, vještine i znanja koja krasi vrhunske pedagoge nastojim u svom svakodnevnom radu prenijeti i na svoje učenike. Jedna od karakteristika koje su prenijeli na sve nas je osjećaj zajedništva koji se stvorio među našom klasom harmonike time što smo njegovali osjećaj pripadnosti „našoj klasi“ pod vodstvom naših mentora. Na našim redovitim otvorenim satovima na kojima smo prosviravali svoje programe na kojima je svatko od nas trenutno radio, izvježbavali smo i kontinuirano usavršavali svoje tehničke vještine vladavanja harmonikom kao i obogaćivali svoja znanja iz različitih područja. U takvom se obliku zajedništva stvorio jedan



niz „suradničkih mentora“ koji kreće od naših glavnih mentora (Jamesa i Geira), pa preko starijih i iskusnijih studenata koji pomažu mladim studentima, a sve sa zajedničkim ciljem da se stvori jedna struktura međusobno povezanih mentora koji će danas-sutra biti kolege, raspršeni, najvjerojatnije, po raznim dijelovima svijeta, a ujedno uvijek spremni jedan drugom pružiti podršku, kao i ne libiti se pitati za pomoć ili savjet nekog od nas. Upravo tu metodu rada nastojim prenijeti

svojim učenicima te sam jako ponosna što je već dugi niz godina uspješno primjenjujem u svom radu.

Neka od predavanja koja sam osobito voljela su mi još tako bistra da se ponekad toliko živo sjećam svih uputa kao da su se dogodila jučer, između ostalog to su predavanja predmeta *Lehrpraxis* Ao.Univ.Prof. Mag.art. Mag.rer.nat. Dr.rer.nat. Georga Schulza MSc, s kojim sam šest semestara „brusila“

pedagoški rad s učenicima. Moram priznati da su mi njegovi predavanja bili jedan od najvažnijih temelja koji su me oblikovali kao mladog pedagoga, a takav predmet je nešto što nedostaje mladim studentima harmonike u Hrvatskoj, i ne samo harmonike već i drugih instrumenata.

Naravno, teško bi bilo ne spomenuti i divna sjećanja na česte i bezbrižne studentske tulumе koji su najčešće bili organizirani u našem studentskom domu i na kojima smo se sjajno zabavljali, a i odlaske na „Jazz-Abende“ (hrv. jazz - večeri) koji su se na tjednoj bazi održavali u brojnim lokalima specijaliziranim za tu vrstu glazbe.

**Tvoja početnica je druga početnica za harmoniku nastala u našoj zemlji u zadnjih 30 godina. Reci nam kako si došla na ideju o početnici za harmoniku i koja ti je bila misao vodilja?**

Već kao mladi pedagog upoznat s ponešto drugačijim načinima poučavanja od onih što su se najčešće do tada primjenjivali u Hrvatskoj, shvatila sam da je početna nastava instrumenta jedan od temelja za razvoj mladih glazbenika, neovisno o tome hoće li djeca koja su upravo oduševljena stupila u glazbene vode danas-sutra biti profesionalni glazbenici, ili će se, uz pomoć glazbene škole, razviti u jednu obrazovanu i osviještenu glazbenu publiku. Nisam bila zadovoljna ponudom literature koja je

bila dostupna za to izuzetno bitno razdoblje, te sam počela kombinirati raznorazne priručnike, metode i početnice, i to najčešće strane, prilagođavajući ih svakom svom učeniku ponaosob. Ono što je karakteristika naše instrumentalne nastave je to da mi, kao nastavnici instrumenta, imamo dužnost, ali u neku ruku i dovoljnu slobodu, da svakom učeniku možemo ponuditi u potpunosti individualizirani pristup. Naravno da su nastavni planovi i programi nešto što nam zadaje temeljne okvire, ali unutar njih možemo, i dužnost nam je, pronaći najbolji

● ● ● ● ●  
**Jedna od mojih  
 dobrih osobina  
 je izuzetna  
 organiziranost i  
 vrlo visok nivo  
 radnih navika  
 koje su moji  
 predivni roditelji  
 usadili svojim  
 odgojem u moj  
 karakter još  
 od najranijeg  
 djetinjstva.**

način pristupa svakom pojedinom učeniku. Tijekom godina rada s učenicima različitih sposobnosti, uvidjela sam neke karakteristike koje su svim učenicima zajedničke i „istrenirala“ neke metode poučavanja koje jednostavno kod svih učenika funkcioniraju. Dugo sam isprobavala raznorazne metode: one po kojima sam ja bila poučavana (jer velika većina pedagoga preuzme načine poučavanja od svojih bivših pedagoga te svoje učenike poučava na isti ili vrlo sličan način kako su oni sami bili poučavani kao učenici), metode koje sam učila u teoriji, a izvježbavala tijekom svog pedagoškog obrazovanja za vrijeme studija, kao i metode do kojih sam sama dolazila svojim vlastitim iskustvom u radu s mojim učenicima. Sasvim je prirodno bilo da sam poželjela napraviti jednu početnicu u koju bi sabrala svo to, s raznoraznih strana, dobiveno iskustvo, prvenstveno kao pomoćno sredstvo meni u mom svakodnevnom radu, kao pomoć mojim učenicima, a naravno, i ne manje bitno, kao pomoć i podstrek mojim dragim kolegicama i kolegama za koje sam sigurna da je velika većina bila suočena s istim izazovima i problemima kao i ja.

**Imaš tri prekrasna sina. Bave li se i oni glazbom ili su u nekim drugim vodama? Inače, imaš li iskustvo predavanja instrumenta vlastitom djetetu? Smatraš li da bi to bilo teže u odnosu na nastavu s drugom djecom?**

Sva tri moja sina, na koja sam kao

mama silno ponosna i koje kao i svaki roditelj neizmjerljivo volim, imaju doticaja s glazbenim obrazovanjem jer zaista smatram, a i znanstveno je već višestruko dokazano, da rano bavljenje glazbom pozitivno utječe na razvoj i poboljšanje kognitivnih sposobnosti djece.

Najstariji sin Leon (18) počeo se izuzetno rano baviti glazbom te je već s četiri godine krenuo s podukom violončela. Od prvog dana svoje poduke imao je sjajnog nastavnika, kasnije i odlične nastavnice, koji su ga vodili kroz njegovo glazbeno školovanje. Ja sam uvijek bila tu kao podrška, ali u funkciji roditelja, slušajući striktno upute njegovih nastavnika. Jako je teško biti roditelj koji je ujedno i glazbeni pedagog te se zaista mora imati jako velika doza samokontrole da se ne upleteš u materiju koju vrlo dobro poznaješ, a čime bi se dijete samo dodatno zbunilo. Leon se do svoje 16. godine vrlo predano bavio glazbom i violončelom te je na glazbenim natjecanjima, kako hrvatskim tako i međunarodnim, osvojio brojne nagrade te dva puta bio i dobitnik Oskara znanja. Kao i svaki drugi mladi čovjek koji se u godinama adolescencije nalazi na putu otkrivanja samog sebe i traženja svog budućeg životnog poziva, shvatio je da osim violončela ima i druge interese kojima se želi posvetiti.

Oton (16) je također krenuo stopama brata i izabrao violončelo, iako sam mu ja

pokazivala raznorazne druge instrumente, te sam zahvalna mojim dragim kolegicama i kolegama nastavnicima drugih instrumenata koji su mu, na moju zamolbu, demonstrirali i druge instrumente. Nekoliko godina se i Oton bavio glazbom, ali je vrlo brzo izrazio želju i pokazao zanimanje za neke druge aktivnosti tehničke prirode, te nisam inzistirala na nastavku glazbenog obrazovanja smatrajući da je za svako dijete bitno da se bavi aktivnostima koje ga najviše vesele. Mišljenja sam da roditelj, osim ostalih roditeljskih obveza, ima i izuzetno važnu ulogu da otkrije urođene talente svog djeteta te da ih sukladno tome nastavi i razvijati. Oton je još kao mali pokazivao raznorazne talente, između ostalih i sklonost pisanju poezije i kratkih literarnih tekstova koju sam ja također njegovala i podržavala. Skupila sam sve njegove vrijedne radove u jednu zbirku pod nazivom „Sunce u travi“.

Najmlađi sin, Donat (7), svira harmoniku, te ga, u ovom času, ja podučavam. Već imam dovoljno pedagoškog iskustva da vrlo dobro znam kako uspostaviti i održati konstruktivnu radnu atmosferu, pa čak i kad je moje vlastito dijete u pitanju. Sve funkcionira savršeno te ga integriram u sva aktualna događanja koja redovito provodim sa svojim učenicima, pritom ne praveći nikakve razlike zbog toga što je on moj sin. Donat sudjeluje na našim koncertima, bilo da su održavani uživo ili preko Zoom-a, ovisno o



trenutnoj epidemiološkoj situaciji. Jako se raduje biti dijelom malog društva harmonikaša kojima sam ja mentor. U zadnje vrijeme pokazuje zanimanje i za druge instrumente, osobito za trubu i udaraljke, a u budućnosti ćemo vidjeti hoće li harmonika biti jedini instrument koji će on svirati, ili će se, kao i kod mene, odjednom pojaviti zanimanje za sviranje još nekog instrumenta.

Kad smo se već dotakli obitelji, kako uspijevaš pomiriti privatni i poslovni dio svog života? Trpi li ponekad tvoja obitelj zbog toga ili se uspiješ nekako organizirati?

Jedna od mojih dobrih osobina je izuzetna organiziranost i vrlo visok nivo radnih navika koje su moji predivni roditelji usadili svojim odgojem u moj karakter još od najranijeg djetinjstva. Je li to nešto s čim se rodiš, ili je to nešto što s vremenom naučiš, nisam u potpunosti sigurna, ali znam da sam još od najranijih dana vrlo dobro znala raspodijeliti dnevne obaveze sukladno njihovim prioritetima.

Obiteljski život, govoreći iz vlastitog iskustva, ponekad zna biti dosta naporan i često vrlo stresan jer svatko u obitelji ima svoje potrebe kao i pravo na njih. Potrebna je velika doza tolerancije i strpljenja, a ljubav prema članovima vlastite obitelji je nešto što je neupitno. Na prvom mjestu na listi mojih prioriteta su moja djeca i obitelj, tako da zahvaljujući mojim sjajnim organizacijskim sposobnostima



i izvrsnoj radnoj etici uspijem sve organizirati bez da je ikad moja obitelj morala osjetiti da su bilo čim zakinuti zbog mojih poslovnih obaveza.

Što misliš o današnjoj djeci? Vidiš li promjene u odnosu prema nastavi uzrokovane novim tehnologijama?

U zadnjih par godina, a osobito

u ovo vrijeme otkako se pojavila epidemija Covida-19, u potpunosti su se neke stvari promijenile. Djeca, kako mlađe, tako i starije dobi, baš kao i velika većina današnje populacije, koriste se tehnologijama i digitalnim alatima od kojih je mnogo njih samo unazad par godina većini od nas bila nepoznanica. Djeca današnjeg, modernog, tehnološkog doba, često

Komorna glazba je za mene jedan od najljepših oblika muziciranja. Uvijek se, koliko god je to moguće, trudim i dalje ostati profesionalno aktivna te se i na tom polju kontinuirano razvijati.

su u mnogim stvarima naprednija od nas starijih, pa i nije tako neobično da neke stvari

jednostavno svladavaju puno brže od nas. Mislim da u povijesti pedagogije, učitelji nisu nikad imali izazove poput ovih s kojima su suočeni pedagozi današnjeg doba. Stoga je sada, možda više nego ikad prije, od iznimne važnosti stručno se i interdisciplinarno usavršavati kako bismo bili u mogućnosti pratiti sve današnje suvremene trendove te kako bismo ovladali raznoraznim alatima potrebnim za poučavanje djece suvremenog doba.

Znam da te ispunjava i komorno muziciranje. U kojim si sve ansamblima djelovala i kako te to ispunjava?

Komorna glazba je za mene jedan od najljepših oblika muziciranja. Uvijek se, koliko god je to moguće, trudim i dalje ostati profesionalno aktivna te se i na tom polju kontinuirano razvijati. Redoviti sam suradnik Cantus ansambla, jedinog ansambla u Hrvatskoj specijaliziranog za izvođenje suvremene glazbe. Nekoliko godina redovito sam svirala i s Acoustic projectom,

na hrvatskoj glazbenoj sceni jedinstvenim ansamblom čija je specifičnost izvođenje skladbi različitih glazbenih žanrova u neuobičajenim instrumentalnim formacijama – od klasike i jazza, pa sve do rock, fusion ili čak glazbe protkane motivima folklor. Acoustic project snimio je i jedan vrlo uspješan CD u izdanju Aquarius Recordsa.

Trenutno sam aktivan član Accoquarteta, kvarteta harmonika u kojem s kolegicama Anamarijom Nerad, Majom Talajić i Tanjom Bandalović istražujemo i njegujemo originalnu literaturu za harmoniku i harmonikaške ansamble, obrade starih majstora i popularnih skladbi, a jedan od naših ciljeva je poticanje suvremenih autora na pisanje novih skladbi za naš sastav. Osim što njegujemo jedan izuzetno profesionalan pristup radu, poštujući razlike karaktera svake od nas, njegujemo i odnos uzajamnog poštovanja i profesionalne podrške koju redovito pružamo jedna drugoj.



Kako izgleda tvoj radni dan? Kad započinje i završava?

Ja sam po prirodi ranoranic i uvijek sam se, još kao dijete, jako rano budila i jako malo spavala. Izuzetno dobro funkcioniram u rano jutro, tako da se najčešće budim već oko 6 sati (ovisno o obavezama nekad i ranije) te je to vrijeme u pravilu rezervirano isključivo za mene. Moj mozak ujutro fantastično funkcionira. U stanju sam odmah sjesti za laptop i započeti zapisivati ideje i misli koje sam često razrađivala pred spavanje. Ako nešto pišem ili radim na nekom članku, knjizi i/ili prijevodu, to obavezno radim u ranim jutarnjim satima. Onda je u pravilu u našem domu mirno i tiho, svi još spavaju i imam mir koji mi je potreban za koncentriran i predan rad. Već oko 7 sati ujutro počinju pripreme djece za školu i tada se posvećujem obiteljskim obavezama. Vozim djecu u školu, pripremam ručak, obavljam nabavku namirnica, riješavam tekuće obiteljske obveze kojih je uvijek mnogo. Nakon obavljenih svakodnevnih obiteljskih obveza, ovisno o tome imam li nastavu u školi ujutro ili popodne, dobar dio dana posvećujem pripremanju za nastavu, stručnim usavršavanjima (stalno se usavršavam izučavajući nove tehnologije potrebne za današnju suvremenu nastavu) i sviranju.

Neovisno o tome imam li neki dogovoreni koncert ili ne (trenutno zbog epidemije Covida-19 izuzetno su nam smanjene sve

mogućnosti nastupanja) vrlo mi je važno redovito održavati jedan svirački nivo koji mi je, osim činjenice da je glazba ono što me ispunjava i raduje, potreban da i mojim učenicima u svako doba mogu demonstrirati i primjerom pokazati ono što očekujem od njih. U pravilu, poslijepodneva i večeri rezervirana su za boravak s djecom, razgovor o proteklom danu i kratkoročnim aktualnim planovima za sutrašnji dan/tjedan ili eventualnim razgovorima o dugoročnim planovima za mjesec/godinu, za razgovor o nekim zajedničkim temama, odmor...

Kad bi dobila priliku sudjelovati u reformi glazbenih škola, koje najbitnije stvari bi uvela ili promjenila?

Prvenstveno bih unijela novitete u aktualne nastavne planove i programe za harmoniku te ih prilagodila aktualnim svjetskim trendovima. Ne smatram samo da je potrebna aktualizacija i prilagodba što se tiče nastavnih materijala i literature koja su propisana i preporučena, već bih unijela i promjene što se tiče satnice nekih predmeta, a pogotovo se to tiče srednjoškolskog glazbenog obrazovanja. Učenici srednjih škola izuzetno su opterećeni velikom količinom gradiva kojeg zahtijevaju nastavni programi u njihovim matičnim školama. Zahtjevi su veliki, a očekivanja djece i roditelja još veća što često uzrokuje silne teškoće učenicima koji istovremeno svladavaju dva izuzetno

zahtjevna srednjoškolska programa.

Koja je najvažnija stvar koju bi trebalo naučiti djecu u glazbenoj školi i imaš li recept za njihovu motivaciju za vježbanjem?

Bilo bi jako dobro i jednostavno kada bi postojao „čarobni recept“ za kojim bismo jednostavno posegnuli u našu pedagošku ladicu i izvukli ga po potrebi da bismo motivirali naše učenike na vježbanje. S mojim, već prilično bogatim pedagoškim iskustvom, ja sam u stalnom istraživanju novih načina motivacije učenika i stalno promišljam o tome i smišljam neke nove metode. Nar-

● ● ● ● ●

**Od početka mog mandata najveća želja bila mi je da postignem pozitivnu energiju među našim članovima te da se većina, ako ne i svi, što aktivnije uključe u rad našeg vijeća.**

avno da sam pokupila neke „stare fore“ od mojih profesora, ali ono što je najvažnije u nastavnom procesu je, kako ga ja osobno zovem - „ČAROBNI TROKUT“, odnosno jedna homogena simbioza zajedničke suradnje između UČENIKA, NASTAVNIKA i RODITELJA. Ako ti najvažniji akteri u učenikovom glazbenom obrazovanju surađuju i međusobno dobro funkcioniraju, uspjeh je zagarantiran. Papirići s afirmativnim porukama, raznorazne maštovite priče, koncerti prosviravanja programa, tjedni izazovi, raznorazni stickeri i smajlići – sve su to finese, ali dobro usklađen „čarobni trokut“ je, po mom mišljenju, najvažniji.

Kako se opuštaš u slobodno vrijeme? Znam da puno čitaš. Koju literaturu najčešće i koliko često stigneš čitati?

Jako volim čitati, i u pravilu ne prođe niti jedan dan da nešto ne pročitam. Literatura koju čitam je zaista vrlo različita. Najčešće to bude literatura koja se bavi tematikom suvremenih načina roditeljstva i odgojnih principa, pedagoška literatura koja se bavi širokim spektrom tema iz metodike i suvremenih načina učenja i poučavanja. To bude često i stručna literatura u digitalnom obliku jer nam današnja tehnologija omogućuje ogromne mogućnosti pristupa najnovijim istraživanjima i trendovima koje nekada nisu bile, kao danas, lako dostupne.

Opuštam se najčešće u trenucima

kada provodim vrijeme s djecom, bilo u razgovoru, šetnji po prirodi, po mojem kvartu u kojem živimo, ili u razgovorima s mojim dragim i iskrenim prijateljima.

Kako si do sad zadovoljna svojim mandatom i kako vidiš harmoniku u hrvatskim školama u budućnosti?

Jako samo bila sretna i ponosna kada su me zamolili da preuzmem mjesto voditeljice Međuzupanijskog stručnog vijeća učitelja i nastavnika harmonike, koje je po broju članova izuzetno veliko vijeće te obuhvaća 18 županija Republike Hrvatske. Osjećam veliku dozu odgovornosti prema toj dužnosti koja mi je povjerena. Osmišljavanje tema, organizaciju i provedbu naših redovitih stručnih skupova održavam s velikim veseljem, entuzijazmom i iznimnom lakoćom. Kada voliš svoj posao, zaista ti ništa nije teško, a mene rad na takvim projektima ispunjuje te me puni pozitivnom energijom. Od početka mog mandata najveća želja bila mi je da postignem pozitivnu energiju među našim članovima te da se većina, ako ne i svi, što aktivnije uključe u rad našeg vijeća. Zato sam odmah, na samom početku mog mandata, izložila moje ideje svim kolegicama i kolegama pozvavši ih na aktivnu suradnju jer stručna vijeća kao takva nisu zamišljena na način da ih netko vodi, a drugi da pasivno sudjeluju, već upravo ta razmjena informacija i iskustva među kolegama u svrhu našeg kontinuiranog

cjeloživotnog obrazovanja i stručnog usavršavanja je ono što je najvažniji cilj našeg djelovanja. Jako sam bila sretna i zadovoljna kada su se kolegice i kolege postupno počeli ohrabrivati i jedan po jedan se počeli javljati za aktivnije sudjelovanje u radu našeg vijeća. Zahvalna sam onima koji su se odmah i bez ustezanja spremno odazvali mom pozivu da održe predavanja na nekim od naših početnih stručnih skupova, a posebno sam zahvalna drugim kolegicama i kolegama - voditeljima drugih stručnih vijeća, na podršci, pomoći i ohrabrenju na samom početku mog mandata (kolegi Morenu Vinčekoviću, prof. mentoru, kolegici mr.sc. Ivančici Hinek, savjetnici, kao i drugim krasnim kolegicama i kolegama). Mislim da smo do sada, u ovih samo par mjeseci od početka školske godine, zajednički napravili neke sjajne stvari. A predstojećim, koja dolaze, iznimno se radujem te sam uvijek spremna za neke nove izazove.